

Com podem protegir els més petits del fum de tabac?

JORNADA
EL TABAC
ÉS COSA
DE TOTS

PINEDA DE MAR
17 | 05 | 2018

Com podem protegir els més petits del fum de tabac?

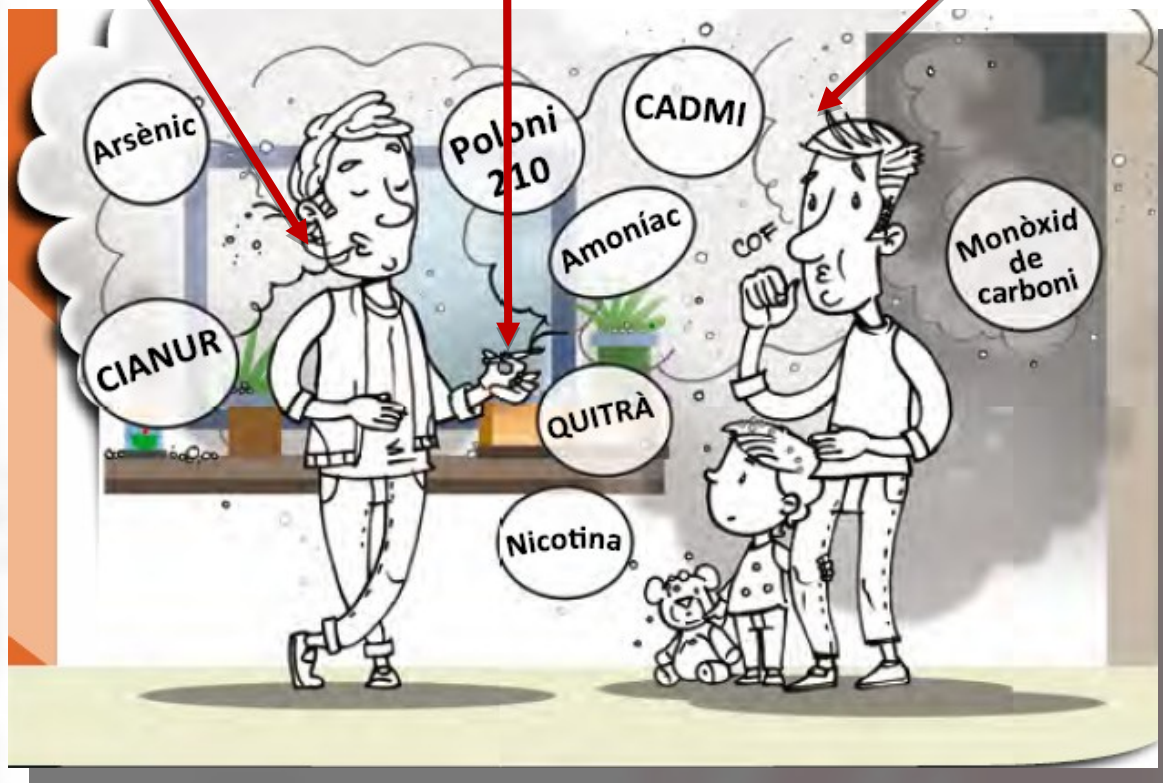
- ☐ Què sabem?
- ☐ Què fem?
- ☐ Com podem anar més enllà?

Què sabem? Fum de segona mà

Els seus tòxics resten a l'aire. Impregnen el medi ambient

Fum exhalat + Combustió cigarreta
70%

Fum de tabac que respiren les persones al voltant

Què sabem? Fum de tercera mà

Què sabem? Fum de quarta mà

Contaminació mediambiental

Cultiu

- Cada any es consumeixen entre 82.5 i 175 milions de metres cúbics de **fusta** per a la **producció del tabac**, el que representa entre 1,2 i 2,5 milions d'hectàrees desforestades

- La planta del tabac necessita més **pesticides** **que fertilitzants** i aquestes substàncies acaben en l'**aigua** que **contamina a altres plantes i animals**

- Perquè les fulles prenguin un color marró s'han de fermentar a 70 ° C. Hi ha països que utilitzen la **fusta de la selva per incinerar**: es calculen 5,5 quilos de fusta per cada quilo de **tabac curat**

- El fum de tabac té més de 8.000 substàncies tòxiques que són alliberades a l'aire, entre elles **monòxid de carboni**.

→ Residuos

- Les **burilles** de la cigarreta no són biodegradables. Poden trigar fins a 25 anys a degradar-se. Contenen productes tòxics com amoníac, cianur, mercuri i plom, que es filtren en els rius. I el mar.

Tobacco and its environmental impact: An overview.

Geneva: World Health Organization; 2017

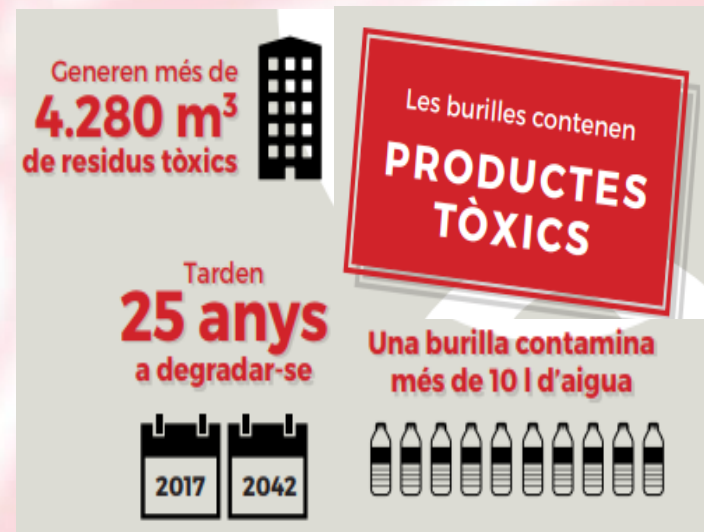
Tobacco and its
environmental impact:
an overview

Impacte mediambiental - Amenaça biodiversitat

Cadena alimentària

Principal font d'escombraries mundial, per davant dels
envasos, ampolles i bosses de plàstic.

Què sabem? més nociu en els infants

- Te molesta?
- No, me enferma.

Major freqüència respiratòria que un adult
Pulmons i sistema immunològic immadurs

... i depenen de la "voluntat" dels adults

Imatge d'una campanya de l'associació xilena Conac

Què sabem? fum del tabac i morbimortalitat

Irritació als ulls
Malaltia orella mitjana

Síntomes respiratoris
Deteriorament funció pulmonar
Asma
Malaltia respiratòria baixa

Baix pes en néixer
Síndrome de la mort sobtada del lactant

Leucèmia*
Tumors del cervell*
Limfoma*
*Evidence of causation: suggestive

[Biblioteca d'imatges d'advertiments sanitaris combinats](#)). Directiva 2014/40/UE del Parlament Europeu

The Health Consequences of Smoking—50 Years of Progress . Surgeon General 2014

Què sabem?

Només un ambient 100% lliure de fum pot protegir

Com podem protegir els més petits del fum de tabac?

- ☐ Què sabem?
- ☐ **Què fem?**
- ☐ Com podem anar més enllà?

Principals resultats estudi BIBE

Journal of Epidemiology & Community Health

Child health

Effectiveness of a brief primary care intervention to reduce passive smoking in babies: a cluster randomised clinical trial

Guadalupe Ortega Cuelva,^{1,2} Carmen Cabezas Peña,¹ Jesús Almeda Ortega,^{3,4} Marc Saez Zafra,^{4,5} Jose L Ballvé Moreno,⁶ Jose A Pascual Esteban,^{7,8} Cristina Castellà Cuesta,⁹ Carlos Martín-Cantera,^{10,11} Esteve Saltó Cerezuola,¹ Rosa M Casademont Pou,¹² Estela Díaz Álvarez,¹ Joan Lozano Fernandez,² Concepció Morera Jordán,¹³ Araceli Valverde Trillo,¹ Raúl Pérez-Ortuño,⁷ Lourdes Rofes Ponce,¹⁴ Mireia Jané Checa,¹ The BIBE study group¹⁵

2014

2009-
Assaig clínic aleatoritzat
1101 nadons >19 mesos
Multicèntric: 83 CAP
253 mostres cabell analitzades

- ❑ Nivells preocupants d'exposició declarada (73%) i de nicotina en cabell (79%).
- ❑ Associació valors nicotina amb les la declaració dels progenitors: enquesta és un bon indicador.
- ❑ Una intervenció breu en AP es demostra efectiva per reduir el TP en nadons.
- ❑ Identifiquem els factors relacionats amb l'exposició al FAT

Principals resultats estudi BIBE

Pren mesures per evitar FAT?

Quin tipus de mesures?

73% mesures no útils

- ➔ Fumar a casa quan el nadó no hi és.
- ➔ Fumar i ventilar la casa després d'haver-hi fumat.
- ➔ Fumar en zones limitades de la casa.
- ➔ Fumar a la finestra o el balcó, amb la porta oberta.

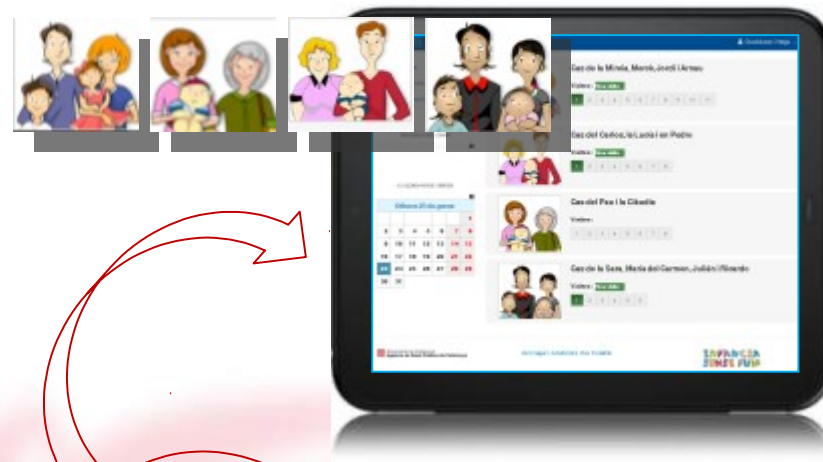
- ➔ Fumar al cotxe tant si hi és com si no hi és el nadó.
- ➔ Fumar amb la finestra oberta havent-hi el nadó.

Programa Infància Sense Fum

Fulletó per a progenitors

Curs en línia

Guia per a professionals

Vídeo càpsules

INFÀNCIA
SENSE FUM

Com podem protegir els més petits del fum de tabac?

- ☐ Què sabem?
- ☐ Què fem?
- ☐ **Com podem anar més enllà?**

Com podem anar més enllà?

Mesures protectores: legislació

- ☐ Cotxes sense fum
- ☐ Entorns sense fum

Espais on hi ha menors (escoles, llocs esportius i de lleure)

Campanyes per reduir exposició al FAT

- ☐ Campanyes públiques de sensibilització
- ☐ Polítiques d'espais sense fum

Campanyes mediambientals i regulació

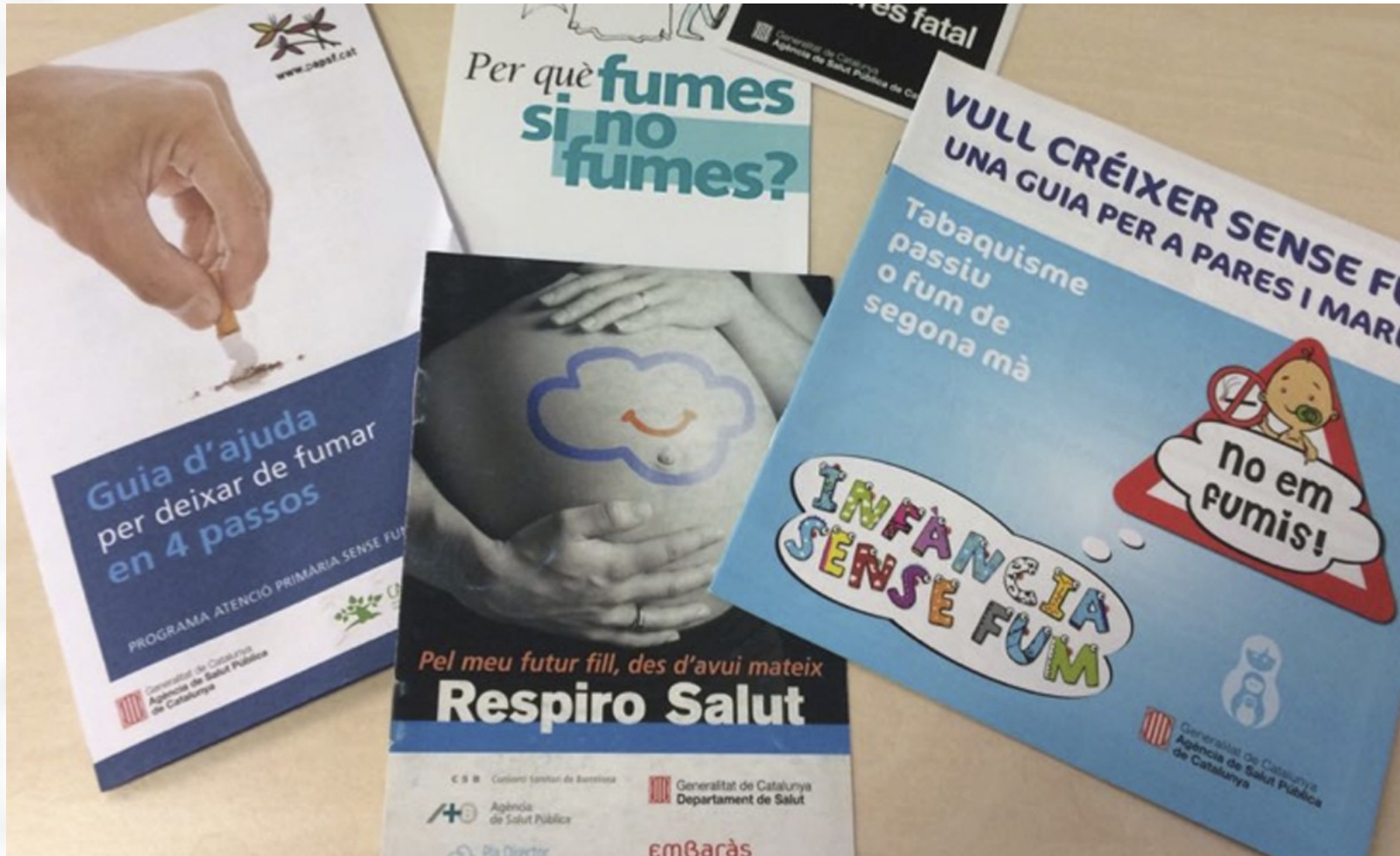
- ☐ Mesures mediambientals per evitar la contaminació

Finançament fàrmacs d'ajudar per deixar de fumar

- ☐ Programa de finançament de fàrmacs a progenitors

Com podem anar més enllà?

Com podem anar més enllà?

Grup de Treball

Tabaquismo Ambiental y Salud Infantil

Grup de Treball

Tabaquismo Ambiental y Salud Infantil

Grup multidisciplinari procedent d'entitats compromeses amb Salut infantil.

Coordinadors del grup: Ferran Campillo, Marta Chuecos i Lupe Ortega

Grup de treball: Laura Antón, Mercè Armelles, Oscar A. de la Cruz, Carme Cabezas, Elena Castellanos, Rosa Maria Casademont, José Antonio Castillo, Encarna López, Xavier Continente, Mª José López Medina, Edda Marimon, Josep Mª Suelves, Araceli Valverde.

Objetivos del grupo de trabajo

- ☐ **incentivar l'abordatge** en el període de preconcepció, embaràs, lactància i infància.
- ☐ Abordatge i intervenció **coordinada i homogènia** en totes les etapes.
- ☐ Afavorir les **sinèrgies** entre diferents programes i fomentar treball **transversal**.
- ☐ Consensuar **conjunt mínim de variables** sobre tabaquisme actiu i passiu en les histories clíniques.
- ☐ Consensuar **intervencions efectives** en cada període.
- ☐ Elaborar un **document guia** de referència als professionals de la salut maternoinfantil.
- ☐ Analitzar **formació** existent i detectar **necessitats**.

Generalitat de Catalunya

Agència de Salut Pública de Catalunya

[illegible]